

Uzrela svetlo sveta

Po rokoch študovania a výskumov uzrela svetlo sveta publikácia o dejinách našej obce Valaliky.

Na Valentína, sviatok lásky, 14. februára 2014 bola uvedená do života kniha s názvom Obce tvoriace dnešné Valaliky v rokoch 1918-1938. Autorom je Mgr. Marek Danko PhD. Ako sám povedal, práve láska k rodnému kraju ho viedla k zozbieraniu archívneho materiálu ako aj historiografických údajov o dejinách štyroch dedínok tvoriacich našu obec. Pri uvedení knihy do života nechýbal pán starosta Ing. Štefan Petrik a „krstná mama“ diela pani Martina

Matiová ako milovníčka kníh, ktorá pomyselným krstom posypala publikáciu valalickou zemou. Prijemnú atmosféru doplnili prečítané úryvky z knihy ako aj hudobné ukážky v podaní žiakov ZUŠ Valaliky. Nová publikácia je skôr vedeckou štúdiou, ale zároveň naši starší obyvatelia si v nej našli svoje spomienky. A bude zaiste obohatením pre všetkých čitateľov. Prajeme autorovi aj samotnej knihe, ktorú si môžete zakúpiť na Obecnom úrade veľa úspechov.

Pavol Kacvinský, foto: Dušan Kmec

Z PRACOVNÉHO STOLA STAROSTU

Ak človek niečo nepozná, nemôže mať k tomu ani vzťah. V historicky krátkom období 15 rokov vychádza už druhá publikácia o našej rodnej obci. Prvá bola monografia obce z pera Mgr. Anny Tkáčovej. Teraz máme príležitosť spoznať Valaliky v období rokov 1918 až 1938. Mladý autor, historik, učiteľ a náš rodák vyhladal a preštudoval po archívoch neuveriteľné množstvo materiálov. Zhutnil ich do

útulej knihy, ktorú by si mal prečítať každý obyvateľ našej obce. Ak spoznáme čím žili naši predkovia, čo ich trápilo, aké mali problémy a aké radosti, pochopíme lepšie aj súčasnosť a hádam to prispeje k budovaniu zdravej hrdosti a lokálpatriotizmu. Poprajme teda novej publikácii o obci, aby si našla cestu k nám čitateľom, aby sa nám dobre čítala a prispela k tomu, aby sme boli k sebe navzájom lepší. Ďakujem autorovi ako aj všetkým neimenovaným, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli tejto

knihy na svet.

Problém, ktorý nás dlhodobo trápí je priestor pred Základnou školou. Je to jediná škola v mikroregióne Hornád, ktorá je pri štátnej ceste. Frekvencia dopravy je stále vyššia a hlavne v čase keď žiaci ráno prichádzajú do školy, vznikajú na ceste veľmi nebezpečné situácie. Preto sme osadili dopravné značky, ktoré obmedzujú rýchlosť pred školou na 30 km/h. Zároveň je od septembra pridaný prechod pre chodcov pred odbočkou k telocvični. Vodiči však chod-

cov ignorujú, značenie nerešpektujú. Preto sme museli požiadať políciu o dohľad nad dodržiavaním dopravných predpisov na prechodoch pre chodcov v čase rannej špičky. Celaj situácii by pomohlo, keby rodičia, ktorí nosia svoje deti do školy autom parkovali na parkovisku pred kostolom. Žiaci už to do školy nemajú ďaleko a predovšetkým nemusia prechádzať cez Hlavnú ulicu. Musíme urobiť všetko preto, aby nedošlo k najhoršiemu.

Stefan Petrik,
starosta obce

KONEČNE!!!

Správa, na ktorú sme tak dlho čakali, konečne prišla. Z Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky došlo oznámenie o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok na vybudovanie kanalizácie v aglomerácii obcí Valaliky a Geča. Konečne!

Projekty staré už takmer desať rokov sú oprášené a začne sa stavať. Dodávateľom stavby bude konzorcium štyroch stavebných firiem pod vedením spoločnosti EKOSVIP Sabinov. Zatiaľ by sa malo v mesiaci máj 2014

a doba výstavby je 18 mesiacov, čiže žiadna nekonečná stavba. Pre našu obec je to naozaj výborná správa. Nič ale nie je zadarmo. Kanalizácia bude gravitačná, to znamená, že kopať sa bude do pomerne veľkých hĺbok. S tým súvisí aj množstvo obmedzení na miestnych komunikáciách. Stavba si bude nutne vyžadovať naše pochoopenie a trpezlivosť. Verím, že to spolu zvládneme. O podrobnostiach výstavby, hlavne o harmonograme prác, budem informovať v budúcom čísle našich noviniek.

Stefan Petrik, starosta obce

Obecný úrad reklamné noviny a letáky nerozliša

Vzhľadom na to, že sa množia otázky smerované na Obecný úrad. „Kto zabezpečuje distribúciu reklamných letákov a novín?“. „Prečo sme už dva týždne nedostali leták Kauflandu?“. Odpovedáme. V kompetencii Obecného úradu je len roznos obecných novín Valalické novinky a regionálnych novín Abovský hlásnik, ktorý vykonávajú zamestnanci Obecného úradu Valaliky. Distribúciu ostatných novín a letákov si zabezpečujú súkromné firmy samy. Preto akékoľvek reklamácie je potrebné adresovať distribútorom letákov.

(r)

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Vítame najmenších Valaličanov:

Buzice:

Nikolas Fedor Horváth, Zara Sitt'aj, Liliana Horváthová, Miriama Hakeľová, Boris Sepeši, Michaela Ondíková, Nela Popperová

Bernátovce:

Slávka Jakabová

Všechsvätých:

Karolína Žolnová, Nikola Lukáčová

Košťany:

Ema Ondová, Nina Pachingerová

Obec Valaliky:

Leo Gaži

Rozlúčili sme sa:

Buzice: Tomáš Podracký, Alžbeta

Perháčov

Bernátovce: Alžbeta Šándorová,

Peter Fečko, František Fusek

Všechsvätých: Ladislav Francan,

Jozef Matis, Margita Matisová

Košťany: Ján Sajko, Margita Šimková,

Margita Morávek

Blahoželáme novomanželom:

Ernest Šugár (Valaliky - Bernátovce)

a Helena Šugárová (Valaliky - Bernátovce)

Máριο Németh (Valaliky - Košťany)

a Valéria Hodermarská (Košice - Dargovských hrdinov)

Poslanci schválili osamostatnenie sa Materskej školy

OZ schvaľuje:

a) schvaľuje Dodatok č. 5 k nájmovej zmluve na nebytové priestory č. 1/2010 František Fekete – FELE, Biela 8, 044 13 Valaliky podľa osobitného zreteľa. V predmete dodatku sa prenajímateľ a nájomca dohodli, že bod 1 článku III zmluvy sa v celom rozsahu ruší a nahrádza sa novým, kde sa táto zmluva uzatvára na dobu určitú do 30.6.2014 na pečenie pizze ako donáškovú službu.

b) schvaľuje Dodatok č. 6 k Zmluve o dielo zo dňa 16.12.2004 so spoločnosťou Kosit, a.s. v ktorom sa lehota poskytovania služby predlžuje do 31.12.2014.

c) schvaľuje zriadenie rozpočtovej organizácie Obce Valaliky Materská škola, Polná 4, Valaliky s účinnosťou od 1.1.2014 a zriaďovaciú listinu Materskej školy, Polná 4, Valaliky. OZ ukladá riaditeľke Materskej školy, Polná 4, 04413 Valaliky zabezpečiť všetky právne úkony súvisiace so zriadením rozpočtovej organizácie.

d) schvaľuje rozpočtové opatrenie č. 10/2013.

e) schvaľuje text zápisu do Obcej kroniky 2012.

f) schvaľuje Plán investičnej výstavby v roku 2014

g) schvaľuje rozšírenie Polnej ulice v zmysle platného územného plánu a vysporiadanie dotknutých pozemkov formou odkúpenia za cenu 3,- €/m² v rozsahu podľa výkupuového elaborátu spracovaného geodetickou kanceláriou Marek Albert, Košice, zo dňa 7.10.2013

h) schvaľuje uzatvorenie Dohody medzi Obcou Valaliky a Kňazským seminárom sv. Karola Boromejského, ktorou sa Obec Valaliky zaväzuje pri realizácii Zmien a doplnkov územného plánu Obce Valaliky zapracovať do návrhu požiadavky Kňazského seminára sv. Karola Boromejského na využitie častí parciel KNE 116/2 a KNE 213/3 na individuálnu bytovú výstavbu.

i) schvaľuje Dodatok č. 1 k Dohode o zmene práv a povinností medzi obcou Valaliky a Pekárňou Valaliky, s.r.o. zo dňa 25.01.2013, ktorým sa mení čl. II. ods.5 nasledovne: v prvej vete sa percento zníženia nájmu mení na 50 % a dopĺňa sa text od 01.02.2014.

OZ berie na vedomie:

a) Zásobník prác, ktoré budú vykonávať pracovníci na aktívne práce, resp. na menšie obecné služby.

Chodci, cyklisti - reflexný prvok vám môže zachrániť život

Napriek tomu, že v tomto ročnom období je nezvyčajne mierne počasie, je štatistika dopravných nehôd od začiatku roka hrozivá. Na cestách Košického kraja zahynuli v roku 2014 piati ľudia, pričom traja z nich boli chodci (z toho dvaja na priechodoch). **V minulom roku mali na území Košického kraja chodci účasť na 165 dopravných nehodách, pričom samotní chodci zavinili 79 nehôd.** Pri nehodách, s účasťou chodca, zomrelo 13 ľudí, 60 osôb sa zranilo ťažko a 95 utrpelo ľahké zranenia. Chodci pod vplyvom alkoholu zavinili 20 dopravných nehôd.

Pripomíname, že za zníženej viditeľnosti musí mať chodec idúci a cyklista jazdiaci po krajnici alebo po okrají vozovky na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev. Chodci majú po novom (od 1.1.2014) túto povinnosť aj v obci, ak sa pohybujú po vozovke teda na miestach, kde nie sú

vybudované chodníky pre chodcov. Zavedením tohto pravidla polícii nejde o represiu, skôr o prevenciu a výchovu chodcov.

Polícia vyzýva chodcov i cyklistov, aby túto povinnosť nezanedbávali. Zlé viditeľné podmienky znižujú reakcie vodičov. Reflexný prvok na odevu totiž umožňuje vodičom včas zbrať človeka na ceste a predísť prípadnému nešťastiu. Reflexné prvky zvyšujú viditeľnosť v šere, v tme odrážajú dopadajúce svetlo až na 200 metrov. To je oveľa väčšia šanca vyhnúť sa chodcom, ktorí pri zrážke ťahajú vždy za kratší koniec. V prípade, že nebudú mať povinné reflexné prvky, môže im byť uložená bloková pokuta až do výšky 50 eur. Vzhľadom na to, že chodci sú najzraniteľnejšou kategóriou účastníkov cestnej premávky, polícia im bude aj v nasledujúcom období venovať maximálnu pozornosť. Chodci, ktorí prechádzajú cez priechod pre chodcov musia brať ohľad aj na vodičov prichádzajúcich vozidiel najmä tým, že ne-

prechádzajú jednotlivo, ale v skupinách. **Chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel, nemôže cez vozovku bezpečne prejsť. Akákoľvek aktivita Policajného zboru, či už ide o preventívne akcie, napomenutia, alebo varovania nie je účinná bez podpory samotných účastníkov cestnej premávky.**

V záujme bezpečnosti účastníkov cestnej premávky budú policajti vykonávať dopravné kontroly v nasledujúcom období, v rámci ktorých budú upozorňovať nemotorových účastníkov na novú povinnosť. Bohužiaľ, stretávame sa aj s tým, že chodci si svoje životy nechránia a novú povinnosť nedodržiavajú. Mali by si uvedomiť, že ide o ich bezpečnosť. Aj taká maličkosť, akou je reflexný pásik, môže zachrániť ľudský život.

Jana Mésarová
hovorkyňa Krajského
riaditeľstva PZ v Košiciach

Odpadové vody z domácností spôsobujú problémy

V poslednej dobe sa množia sťažnosti občanov na nepovolené vypúšťanie odpadových vôd do rigolov okolo ciest, do záhrad, na cudzie pozemky.

Problemátike vody ako základnej zložky životného prostredia, bez ktorej nie je možný život sa venuje stále viac pozornosti. Kvalitná voda je základným prvkom životného prostredia človeka, je existenčnou podmienkou pre sociálny rozvoj, ekonomické aktivity a trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti. Všetci občania majú právo podieľať sa na starostlivosti o životné prostredie a sú povinní pri svojej činnosti brať na životné prostredie ohľad. Človek svojou činnosťou neustále vplýva na jednotlivé zložky životného prostredia a naruša prirodzené ekosystémy. Odpadové vody z domácností a z priemyslu predstavujú veľkú záťaž na vodné prostredie.

Voda využívaná v domácnosti sa vracia späť do životného prostredia ako znehodnotená odpadová voda, ktorá je tvorená odpadovou vodou z kuchyne, kúpeľne, práčky a zo záchodov. Líši sa svojím zložením – charakterom a obsahom

organických nečistôt, hodnotou pH a teplotou. Často obsahuje aj nerozpustné látky – piesok, úlomky kovov alebo látky organického pôvodu (ovocie, zelenina, drevo, tuky, oleje), prípadne plasty, syntetické látky. Organické látky v kaloch bez prístupu kyslíka zahŕňajú. Nerozpustné látky sa z odpadovej vody odstraňujú pomerne jednoducho – usadzovaním. Rozpustné látky sú prevažne organické. Zapríčiňujú zápach a menia kyslosť vody, čím nepriaznivo pôsobia na biologický život vo vode a odberajú jej kyslík (biochemická spotreba kyslíka – BSK). Ďalšími toxickými látkami v odpadových vodách sú soli ťažkých kovov (ortuť, olovo, selén).

V súčasnosti pri povolovaní stavby je stavebník rodinného domu povinný preukázať, ako má vyriešenú likvidáciu odpadových vôd. Ak v obci nie je verejná kanalizácia, na ktorú by mohol rodinný dom napojiť, môže likvidáciu odpadových vôd zabezpečiť žumpou, alebo domovou čistiarňou odpadových vôd.

Stavba žumpy musí zodpovedať príslušným všeobecne záväzným právnym predpisom a technickým normám. Dno a

steny žumpy musia byť vodo-tesné – nepriepustné tak, aby odpadová voda nepresakovala do okolitého prostredia a neznečisťovala ho. **Do žump nie je povolené odvádzať zrážkovú vodu. Nie je povolené vypúšťanie obsahu žump do záhrad, priekop, na trávnaté plochy a na všetky druhy poľnohospodárskych a lesných pozemkov – aj keby boli vo vlastníctve prevádzkovateľa žumpy, taktiež na verejné priestranstvá, cestné telesá, ako aj do verejnej kanalizácie a nie je dovolené ani vypúšťanie obsahu žump do povrchových a podzemných vôd či do vodných tokov. Odvoz obsahu žumpy**

a jeho likvidáciu môže vykonávať len oprávnená osoba na zákonom povolenom mieste. Prevádzkovateľ žumpy je povinný na vyzvanie obce hodnoverne preukázať spôsob vývozu žumpy (septika) ako aj doklad o skúške testnosti žumpy.

Domová čistiarňa odpadových vôd (DČOV) je vodnou stavbou, na ktorú sa vyžaduje povolenie orgánu štátnej vodnej správy ako špeciálneho stavebného úradu. Povolenie na postavenie domovej čistiarne odpadových vôd (DČOV) a povolenie na osobitné užívanie vôd vydáva príslušný okresný úrad životného prostredia. Vlastník, resp. prevádzkovateľ, môže prevádzkovať DČOV v súlade s osobitnými predpismi, všeobecne záväzným nariadením obce, prevádzkovým poriadkom, podmienkami stanovenými na prevádzku rozhodnutiami príslušných orgánov verejnej správy.

Vodu ľudia považujú za dar prírody bez nejakej ceny a pritom každá kvapka vody je vzácna, a práve preto by sme mali pristupovať k uvedenej problematike zodpovedne, čím prispejeme k zlepšeniu životného prostredia.

Text a foto: ms

Štatistika za rok 2013

1 Počet obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt k 31.12.2013						
	I. Buzice	II. Bernátovce	III. Vsechsvätých	IV. Košťany	V. Bez trvalého pobytu na konkrétnej adrese	Spolu
Muži	688	579	412	351	57	2087
Ženy	712	563	421	333	39	2068
Spolu	1400	1142	833	684	96	4155

2 Počet narodených od 1.1.2013 do 31.12.2013					
	I. Buzice	II. Bernátovce	III. Vsechsvätých	IV. Košťany	Spolu
Chlapci	11	3	3	3	20
Dievčatá	11	7	8	4	30
Spolu	22	10	11	7	50

3 Počet zomrelých od 1.1.2013 do 31.12.2013					
	I. Buzice	II. Bernátovce	III. Vsechsvätých	IV. Košťany	Spolu
Muži	6	2	3	1	12
Ženy	3	5	2	3	13
Spolu	9	7	5	4	25

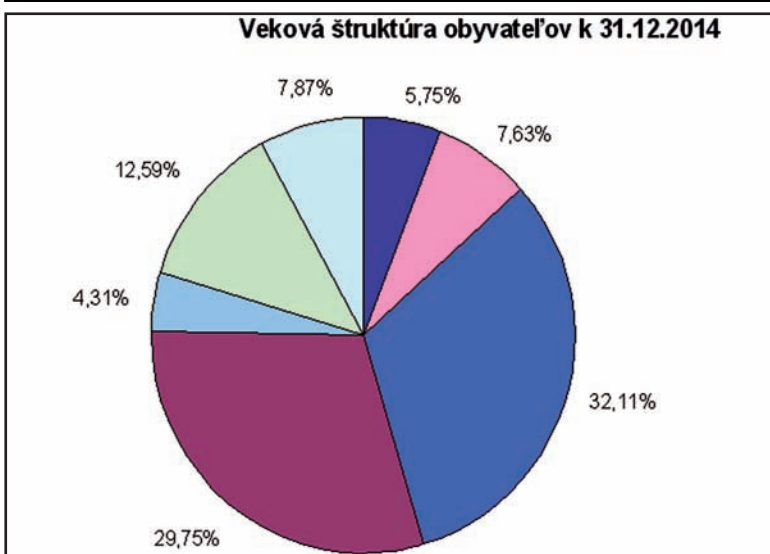
Počet odsťahovaných od 1.1.2013 do 31.12.2013						
	I. Buzice	II. Bernátovce	III. Všechnsvätých	IV. Košťany	V. Bez TP na konkrétnej adrese	Spolu
Spolu	12	21	2	12	1	48

5 Počet prisťahovaných od 1.1.2013 do 31.12.2013					
	I. Buzice	II. Bernátovce	III. Vsechsvätých	IV. Košťany	Spolu
Spolu	24	13	13	3	53

6 Štruktúra obyvateľov podľa národnosti	
SR	3390
ČR	11
Rómska	738
Maďarská	13
Anglická	1
Ukrajinská/Ruská	2
Spolu	4155

Vážení spoluobčania, ponúkame vám možnosť inzerovať vo VALALICKÝCH NOVINKÁCH.

Bližšie informácie na Obecnom úrade.

0-5 rokov		19-60 rokov - ženy
6-15 rokov		19-60 rokov - muži
16-18 rokov		nad 60 rokov - ženy
		nad 60 rokov - muži

7 Veková štruktúra obyvateľov k 31.12.2013	
0-5 rokov	327
6-15 rokov	523
16-18 rokov	179
19-60 rokov - ženy	1236
19-60 rokov - muži	1334
nad 60 rokov - ženy	317
nad 60 rokov - muži	239
Spolu	4155

Valentín trochu inak

Vo februári patrí jeden deň už tradične zaľúbeným. Je to štrnásť február, sviatok sv. Valentína. V minulosti sa práve tento mesiac považoval za mesiac romantiky. Jedna z legiend o sv. Valentínovi, ktorý bol kňazom hovorí, že aj napriek zákazu tajne sobášil milencov za čo bol odsúdený.

Vplyvom času sa tento sviatok prispôbil dnešnej spoločnosti, a lásku poznáme v mnohých podobách. Slovo láska symbolizuje prevažne

červená farba. Preto sme sa opäť zapojili do valentínskej kvapky krvi, ktorá je organizovaná mobilnou transfúznou službou.

Začiatkom mesiaca 4. 2. 2014 sa v kultúrnom dome konala táto milá akcia. Prišlo devätnásť darcov a u štrnástich sa odober uskutočnil. Ďakujeme všetkým a povzbudzujeme k účasti na ďalších odoberoch.

Foto a text:
Mária Vindtová,
Gabriela Dragonová

Menej separujeme a komunálneho odpadu pribúda

Prvoradým cieľom politiky obce Valaliky v oblasti nakladania s odpadmi je minimalizácia negatívnych účinkov tvorby a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, ako aj obmedzovanie využívania prírodných zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva. Predchádzanie vzniku odpadu je prvoradou prioritou odpadového hospodárstva a opätovné použitie a recyklácia materiálov by sa mali uprednostňovať pred energetickým zhodnocovaním odpadu, ak je to z environmentálneho, technického a ekonomického hľadiska možné a vhodné. Zneškodňovanie odpadu by malo byť až poslednou možnosťou.

Obec Valaliky je zapojená do separovaného zberu od roku 1995. Separovanie odpadu je v súčasnosti nevyhnutné a pritom vôbec nie je náročné. Separovaním znižujeme objem komunálneho odpadu, za ktorý platíme a pritom chránime aj životné prostredie. V tabuľke sú uvedené údaje o vzniku odpadu na území obce Valaliky v ro-

koch 2005-2013. Porovnajete si jednotlivé roky a zamyslite sa, či aj Vaša domácnosť pristupuje k separovaniu odpadov zodpovedne a to nielen pred zákonom, ale aj pred prírodou a pred našimi deťmi. Aj budúce generácie majú právo žiť v čistej prírode, piť čistú vodu a dýchať čistý vzduch.

V jarnom období pripravujeme pravidelné zbery nasledovne:

24.3. - 4.4. - zber konárov
12.4. - zber pneumatík
14.4. - 17.4. - zber nadrozmerného odpadu
26.4. - zber kuchynského odpadu
26.4. - zber nebezpečného odpadu
 8.00 - 11.00 hod
 - Potraviny u Jakaba
 11.00-14.00 hod
 - Obecný úrad
28.4. - 2.5 - zber elektroodpadu

Zbery prebiehajú tak, ako po minulé roky. Domácnosť,

ktorá má záujem o zber (nadrozmerný odpad, elektroodpad, konáre) nahlási a dohodne si termín zberu na tel. č. 0903721158, 055/6999824 alebo osobne v prevádzkarni. V dohodnutom termíne vyložíte odpad za svoju bránu, uviažte si psa a odpad vám bude odvezený priamo z dvora.

Pneumatiky vyložíte pred bránu a nebezpečný odpad odnesť do zberných kontajnerov na uvedené miesta.

Dakujeme, že separujete. (šd)

Roky	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zmesový komunálny odpad	574,5	598,86	521,27	585,93	594,05	495,83	588,36	601,84	605,31
Objemný odpad	22,32	52,82	196,03	423,34	517,72	301,3	246,10	193,67	242,37
Biologický rozložiteľný odpad	23,71	12,96	9,3	55,26	53,44	184,69	76,98	12,14	27,8
Sklo	24,43	34,41	43,57	60,85	57,66	59,44	68,44	80,37	51,87
Papier	6,32	18,49	31,65	37,15	44,90	41,65	43,88	50,53	39,86
Plasty	13,49	17,52	34,4	17,06	30,83	29,7	31,78	33,67	27,97
Pneumatiky	1,4	3,56	2,02	3,28	3,34	4,48	4,96	5,96	2,56
Drobný stavebný odpad	94,7	268,4	116,46	388,15	215,86	184,69	193,11	246,38	238,18
Nebezpečný odpad	1,57	2,88	2,16	3,53	5,2	0,64	2,82	3,07	2,75
Spolu [t]	762,44	1009,9	956,86	1574,55	1523,0	1302,42	1256,43	1227,63	1238,67

Vývoj vzniku odpadov v rokoch 2005 – 2013 vo Valalikoch (v tonách)

Ej fašengi, fašengi, znelo v klube seniorov

Čas po vianočnom období až do pôstu je preniknutý zábavami, karnevalmi a plesmi, na ktoré sa teší nie jeden z nás.

Už naši starí rodičia si obdobia fašiangov spríjemňovali tancom a typickými jedlami ako sú v našich končinách krepčie a čeregi. Ani v roku 2014 sme nezabudli na dobré tradície a pre najmenších sme pripravili detský karneval. V nedeľu 16. februára sa v kultúrnom dome poschádzali detúrence v najrozličnejších maskách. Porota vybrala najkrajšie a patrične ich aj odmenila. Tombola a ceny z rôznych detských súťaží potešili víťazov. Rodičia si prišli na svoje, keď sa mohli tešiť z radostných očí svojich detí. Veľké ďakujem za pomoc pri organizovaní karnevalu patrí členom folklórnej skupiny Kadlubek (pomohli aj

sponzorsky a neváhali obetovať tréning), kultúrnej komisii a Obecnému úradu.

V sobotu 22. februára plesali starší na 23. ročníku Fašiangového plesu KDK vo Valalikoch. Dobrá hudba, jedlo, program, ale hlavne zábava v spoločnosti dobrých ľudí je vždy zárukou úspechu. Tombola pre šťastlivcov a chvíle odreačova-

nia sa od každodenných povinností naplnil všetkých. A preto ani tento ročník nesklamal.

V tomto fašiangovom čase sa stretli aj členovia klubu seniorov. Na stoloch rozvoniavali tradičné koláče, ktoré si sami napiekli. Posedenie si spríjemnili dávno zabudnutými pesničkami. Spestrením boli vtipné súťaže, ktoré preverili

zručnosť seniorov.

Čas zábavy a radosti v podobe fašiangových podujatí je možnosťou zregenerovať sily a „prevetrať“ hlavu, aby sme v každodenných povinnostiach nestrácali elán.

**Eva Výrostková
 Pavol Kacvinský
 Foto: Dušan Kmec,
 Zuzana Roková**

Som veľkým zástancom zážitkového vyučovania

Dnes by sme vám chceli predstaviť Mgr. Katarínu Sýkorovú, ktorá sa už takmer 30 rokov venuje práci s deťmi, z toho 5. školský rok ako riaditeľka Základnej školy vo Valalikoch

1. Kedy ste sa rozhodli pracovať s deťmi? Aké boli začiatky mladého pedagóga?

V rodine nemáme žiadneho učiteľa. A priznám sa, že moji najbližší neboli veľmi nadšení tým, ako som sa rozhodla. Pedagogickú činnosť som začala po maturite v septembri 1985 a učila som na základnej škole na 1. a 2. stupni, na strednej škole aj na špeciálnej základnej škole. Vyskúšala som si učenie v triedach so spojenými ročníkmi, pracovala som ako vychovávateľka v družine, či ako skupinová vedúca (dnes je to pedagóg voľného času). Moimi prvými žiakmi boli rómske deti z osady vo Veľkej Ide. Kto to tam pozná, vie o čom hovorím. Ani tieto neľahké začiatky ma od učenia neodradili. Dlhoročná prax a všestranné skúsenosti mi dali dobrý základ k vykonávaniu súčasnej funkcie. Viem aké je náročné učiť malých prváčikov, či dospievajúcich deviatakov, ale aj to, koľko trpezlivosti a kreativity si vyžaduje práca špeciálneho pedagóga.

2. Mnohé deti vás poznajú ako učiteľku, ktorá učivo vysvetlené na hodine vo veľkej miere využíva v praxi.

Som veľkým zástancom zážitkového vyučovania. Dobré pripravená exkurzia dá žiakom oveľa viac ako klasická vyučovací hodina. Ja ako učiteľka občianskej náuky som chodievala so žiakmi na trestnoprávne súdne pojednávania, čo bolo pre nich naozaj poučné. Svojich kolegov taktiež podporujem v exkurziách. Oblíbenými sa stali návšteva planetária, archeologického múzea v Nižnej Myšli, Čističky odpadových vôd v Kokšov Bakši, či Košickej záchranky. V rámci slovenského jazyka chodia žiaci pravidelne do štátneho divadla, prvý stupeň si zabezpečuje divadelné predstavenia

a koncerty u nás v škole, alebo idú do bábkového divadla. Spolupracujeme s obecnou knižnicou, hasičmi, políciou, aj so železničnou políciou.

3. Pred pár rokmi ste sa rozhodli vymeniť život v meste, za život v našej obci. Zvykli ste si u nás?

Obaja s manželom sme „sídlikové“ deti, no na bývanie vo Valalikoch sme si ani nemuseli privykať. Od prvej chvíle sa tu cítime ako doma, aj vďaka úžasným susedom ktorých máme. (Pozdravujem tetu Bílu a rodinku Špišákovú)

4. Ako vníma "riaditeľovanie" vaša dcéra? Pôjde vo vašich šľapajách?

Dúfam, že moja dcéra si nevyberie učiteľskú profesiu. Aj keď je toto povolanie krásne, v našej spoločnosti je nedocenené, a to nie len po finančnej stránke.

5. Po vyučovaní život v škole neutícha. Aké sú možnosti využitia voľného času žiakov? Čo všetko im ponúkate?

V škole v tomto školskom roku pracuje 24 záujmových útvarov so športovým, umeleckým, či jazykovým zameraním. Medzi obľúbené školské akcie patrí napr. karneval, Valentínske popoludnie, halloweenská noc v škole, aj ples deviatakov.

Naši mladší žiaci boli v Škole v prírode na stredom

Slovensku (Oštrý Grúň, Bojnica, Banská Štiavnica, Svätý Anton), pre starších sme zorganizovali pobyt pri Jadranskom mori, popritom navštívili Benátky, San Marino a Budapešť. Pravidelne zabezpečujeme pre žiakov prázdninové aktivity a športové turnaje. Počas jarných prázdnin boli žiaci v Slovenskom raji. Každé prázdniny organizujeme týždenný letný tábor s pestrým a vždy iným programom – napr. splavovanie Dunajca, Červený Kláštor, Bardejovské Kúpele, Vysoké Tatry, okolité jaskyne, ZOO. Z jednorázových akcií spomeniem aspoň wellness pobyt na Prednej hore a návštevu Oceanária v Nyíregyháze. Naši učitelia ochotne idú so žiakmi na plaváreň, bowling, či korčuľovať sa. Už tradičiou sa stali týždenné výmenné pobyty najlepších žiakov v rámci družobných škôl – Košťany nad Turcom a Košťany v Čechách. Počas nastávajúcích jarných prázdnin chystáme žiakom celodenný výlet do Aquacity Poprad a do Tatralandie v Liptovskom Mikuláši.

6. A ako je to s technickým vybavením školy?

Po technickej stránke máme školu vybavenú veľmi dobre a pravidelne ju modernizujeme. Vo všetkých triedach na 2. stupni a v odborných učebniach je prístup na internet.

Máme dve počítačové učebne, kde žiaci pracujú aj na notebookoch. Štyri interaktívne tabule spestrujú jednotlivé vyučovacie hodiny. Učiteľom sú k dispozícii aj dataprojektory. Práve v týchto dňoch sme sa zapojili do Národného projektu Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, v rámci ktorého môže získať škola set digitálnych zariadení. Z vlastných zdrojov plánujeme zakúpiť tablety, ktoré by využívali predovšetkým žiaci nultého ročníka a žiaci špeciálnych tried na rozvoj jemnej motoriky.

7. Okrem športových úspechov sa škola pýši aj oceneniami v iných záujmových oblastiach. Mohli by ste nám porozprávať o nich bližšie?

Naši žiaci dosahujú veľmi dobré výsledky v športe, predovšetkým vo futbale, stolnom tenise, hádzanej, basketbale, volejbale, ale aj v atletických disciplínach. Vo vedomostnej oblasti sú to hlavne matematické súťaže, dejepisná olympiáda a olympiáda zo slovenského jazyka. Skolu reprezentujú žiaci aj v umeleckých súťažiach: Hviezdoslavov Kubín, Šaliensky Mat'ko, Ruské slovo, Slávik Slovenska, Deň múz.

8. Je po zápise detí do prvého ročníka. Zaujímalo by nás, koľko sa ich zapísalo v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi?

Tohto roku prišlo na zápis viac detí ako v minulom školskom roku. Opäť budeme otvárať aj nultý ročník, ktorý sa deťom započítava do povinnej školskej dochádzky. Zo skúseností z minulých rokov môžeme konštatovať, že títo žiaci dosahujú veľmi dobré výsledky a do prvého ročníka nastupujú naozaj pripravení.

Veľmi ma teší, že každoročne nám pribúdajú žiaci aj do vyšších ročníkov. Mnoho žiakov sa k nám vracia z košických škôl a prichádzajú aj žiaci z Geče, ktorí navštevovali ZŠ v Čani. Za posledné tri roky máme pravidelný nárast počtu žiakov. Z viacerých strán sa ku mne dostávajú informácie, že škola má v okrese dobré meno. Je to zásluha

a spoločné úsilie všetkých zamestnancov školy, za čo im veľmi ďakujem.

9. Aké je vaše životné krédo?

V práci sa riadim heslom: „Stačí dobre nastaviť pravidlá a ostatné nechať na jednotlivcov.“ (samozrejme, že kontrola tam musí byť)

Ďakujem za rozhovor. Prejem vám a celému učiteľskému kolektívu veľa tvorivých síl vo vašej ťažkej, ale o to zásluhnejšej práci.

Eva Výrostková

Foto: archív K. Sýkorová

*Obyčajný učiteľ učí.
Dobrý učiteľ vysvetľuje.
Vynikajúci učiteľ demonštruje.
Veľký učiteľ inšpiruje.*

Ján Ámos Komenský

Karneval v MŠ

„Hurá je to tu, radujú sa všetci, opäť k nám prišiel detský karneval...“

Takto sa tešili deti v oboch zariadeniach našej MŠ-19.2. na Poľnej 24 a nasledujúci deň na elokovanom pracovisku Hlavná 57.

V krásnej vyzdobených priestoroch MŠ sa deti postupne premieňali na tie najrôznejšie karnevalové masky-zvieratká, šašovia, čerti, víly, princezné, ježibaby, batmani, spidermani, piráti, policajti, rôzne rozprávkové a fantazijné bytosti... Skrátka široká paleta masiek.

A karneval tak mohol začať.

Začal v plnej paráde úvodnou fašiangovou piesňou: „Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde...“

Po nej nasledovali ďalšie karnevalové piesne, básne a nechýbal aj pekne nacvičený tanec.

Po samotnom predstavení masiek začala zábava v plnom prúde. Pre deti bol pripravený zaujímavý organizovaný program- rôzne súťaže, zábavné tance: balónový, stolíkový, sochy. Nechýbali ani hudobno pohybové hry.

A samozrejme, ako ináč, aj odmeny a pohostenie ako sa na pravý fašiangový bal priat.

Všetkým bolo dobre a veselo. Celé dopoludnie sa nieslo v radosnej atmosfére.

O náladu sa postarala dobrá hudba, pri ktorej sa deti vyšantili, vytančili do vôle a tešili sa z masiek.

Na záver bola každá mas-

ka odmenená, lebo víťazom bol každý kto mal masku.

Karnevaly v našej MŠ sa skončili, príjemné spomienky deťom ostali. A už teraz sa deti tešia, na ďalší karneval.

Kolektív MŠ

Obec Valaliky v spolupráci so
Slovenským zväzom chovateľov ZO Geča
Vás pozývajú na

Valalické maľované vajíčko

23. marec 2014 od 15.00 do 18.00 hod.
Kultúrny dom Valaliky

- tvorivé dielne pre deti a rodičov (ozdobovanie kraslíc pod odborným vedením remeselníkov), na ktoré je potrebné si priniesť vyfuknuté vajíčka
- súťaž o najkrajšie vajíčko (drobnochovateľov) a výstavu vajíček
- výstavu ručných prác Klubu seniorov Valaliky, MŠ Valaliky, ZŠ Valaliky a ZUŠ Valaliky
- živé prekvapenie pre malé aj veľké

*** * * * *** **POZVÁNKA** *** * * * ***

Donáška Fele Vás pozýva
na otvorenie novej pizzerie s posedením
v priestoroch bývalej „krčmy u Jakaba“.
Pre všetkých návštevníkov bude pripravený
guláš z diviny zadarmo.

Nadalej pre Vás máme v ponuke
našu pizzu za akčiovú cenu 4,50 €
okrem Capary, Sicílska a Proscuto tie sú za 5,50 €.

Tešíme sa na Vás 1. marca 2014 od 11:00 do rána

Viac informácií na našej facebookovej stránke...

Putovný pohár starostu získali Bernátovce

Po futbalovom sa ujal aj hokejový turnaj o Pohár starostu obce Valaliky. V hokejovej hale v Čani vznikli podmienky pre hru nezávisle na počasí.

Tohoročný turnaj sa uskutočnil počas dvoch dní. Najprv semifinálové stretnutia 11. januára rozhodovali o postupe do finále. Zaujímavosťou je, že obe stretnutia sa skončili rovnakým výsledkom: Buzice: Všetšvätých aj Bernátovce: Košťany zhodne 6:1.

Nasledujúca sobota rozhodovala o celkovom víťazovi i ďalšom umiestnení. O tretie miesto bojovali družstvá Košťan a Všetšvätých. Videli sme rýchlu, dynamickú a útočnú hru od jednej bránky k druhej. Zaslúžene zvíťazili Košťanci, ktorí na rozdiel od súperov nezabudli na dodržanie stanovenej taktiky - pozorne brániť a z obrany vyrážať do protiútokov. Navyše im vychádzalo aj zakončenie. Súperi nevyužili niekoľko sólových nájazdov na bránku a o vysokom víťazstve Košťan 9:4 bolo rozhodnuté.

Vít'azné mužstvo Bernátoviec a putovný pohár

S napätím bolo očakávané **finále Buzice - Bernátovce**, ktoré rozhodlo o celkovom víťazovi. Stretnutie svojím dramatickým priebehom od začiatku až do konca držalo divákov v napätí hodnom finále Stanley cupu. Buzice viedli 1:0, Bernátovce otočili a viedli 2:1. Štvorgólovou šnúrou išli Buzice do vedenia 5:2. Tento stav svietil na ukazovateli skóre ešte štyri minúty pred koncom. Pravdepodobne nikto nepochyboval o víťazovi. Záverečné minúty boli ako z rozprávky a potvrdi-

li pravdivosť sloganu - koniec je až keď rozhodca odpíska koniec stretnutia. Stalo sa, čo nikto neočakával. Bernátovce ukázali vysokú bojovú morálku a dokázali „nemožné“ - vyrovnali! O víťazovi rozhodovali trestné strielania. Psychicky zdeptaní Buzičania, ktorým víťazstvo uletelo z hrsti, nepremenili ani jedno. **Bernátovce** obe a zaslúžene **zvíťazili 6:5**. Z rúk starostu obce prebrali putovný pohár, ktorý urobil Ladislav Staňo ml. - valalický kamenosochár.

Turnaj mal svoju dohru

Najužitočnejší hráč, Jozef Seman

v sále kultúrneho domu. Stretli sa tam všetci hráči aj rozhodcovia. Starosta našej obce Ing. Petrik odovzdal ceny pre **najlepšieho strelca Ing. Jozefovi Gábovi z Košťan** a pre **najužitočnejšieho hráča** večne mladému **Josefovi Semanovi z Buzíc**.

Počas večere si všetci mohli pozrieť záznam z nultého ročníka Pohára starostu z roku 2003 a v hlavách sa už chystala taktika na ďalší ročník.

Ladislav Andor

Foto: Peter Šándor

Úspešné dievčatá

Vyvrcholením stolnotenisevej sezóny dospelých sú majstrovstvá regiónov. Tento rok sa uskutočnili vo Vranove nad Topľou. Veľmi úspešné boli naše ženy. Michaela Maurerová spolu so Zuzkou Farkašovskou vybojovali 1. miesto vo štvorhre žien. Zuzka okrem toho získala v miešanej štvorhre s Lukášom Kostelníkom z Družby Bardejov striebornú a v dvojhre žien bronzovú medailu. Postup do finále jej unikol pomedzi prsty.

Na úspech žien nadviazali aj naše dievčatá na Východoslovenskom pohári starších žiakov a žiačok. Valentína Vancáková zvíťazila, Alenka Majerská skončila štvrtá a Agátka Klučárová 6. V dobrom svetle sa ukázala aj Natália Andrejkovičová, najmladšia účastníčka turnaja. Delí sa o 13.-16. miesto.

Z našich chlapcov bol najlepší Adam Laboš, ktorý hrá za Junior Čaňa na 5. mieste. Tomáš Horňák skončil siedmy, Dávid Vico desiaty. Veľmi potešil najmä hrou aj umiestnením jeden z najmladších Kamil Pach. Svojou hrou potrápil aj o 3 roky starších. S finalistom Jakubom Zelinkom prehral 2 : 3. Veríme, že naši chlapci budú pokračovať v nastúpenom trende a potešia nás úspechmi tak ako dievčatá.

Ladislav Andor

Začali u nás

V tejto rubrike vám predstavujeme úspešných ľudí, ktorí majú spoločné miesto v svojich začiatkoch - Valaliky.

Dnes je to Michal Kertes. Záujem o šport prejavoval už od detských čias. Niekoľko rokov sa venoval stolnému tenisu. Potom presedlal na vytrvalostný beh. Trikrát sme ho mohli vidieť úspešne zvládnuť Medzinárodný maratón mieru. Ani toho však celkom neuspokojilo a skúsil niečo nové.

Začal posilňovať. Najprv sám a potom v klube Pro

Body Košice pod vedením trénera Janka Sotáka.

Desať hodín týždenne tvrdého tréningu začalo prinášať výsledky a Michal si všimol reprezentačný tréner Ing. Ľubomír Hečko. Po 2.mieste na Majstrovstvách Slovenska do 70 kg bol nominovaný na Majstrovstvá sveta v rakúskom meste Sankt Polten. Podal veľmi dobrý výkon a len malý krôčik chýbal k postupu do finále medzi šesť najlepších - skončil siedmy. Je to veľký úspech, najmä keď si uvedomíme, že optimálne výkony podávajú kulturisti po tridsiatke.

Mišovi držíme palce, aby sa mu jeho predsavzatia splnili. K tomu mu isto pomôže aj kuchárske majstrovstvo jeho mamy i otca. Chlapci a dievčatá, aj medzi vami sú talenty! Treba to skúsiť!

Ladislav Andor

Foto: archív M. Kertesa